

HANS BAUER

Z psem przez stulecia

Przełożył z niemieckiego
JAN ŻABIŃSKI

WARSZAWA 1964

· WIEDZA POWSZECHNA ·

Spis treści

PRZEDMOWA	7
KIEDY WILK STAŁ SIĘ ZWIERZĘCIEM DOMOWYM	11
Paleontologia informuje. — Praszczur szpiców. — Najstarszy pies domowy. — Ślady ukąszeń z La Quina. — Niektóre hipotezy. — Ani lis, ani szkał. — Jak zachowuje się wilk wobec człowieka. — Czy karp jest zwierzęciem domowym. — W myśl planu wielkiego porządku świata. — Pies wynalazł domestykację. — O radościach, które dają zwierzęta. — Ani tępy, ani inteligentny. — Szczekanie — przejawem kultury psa.	
POMOCNICZY I FAWORYCI	31
Jak obchodzili się z psem starożytni. — Zwierzę pożyteczne. — Tako rzecze Zaratustra... — Wróg człowieka. — Kiedy Enennau-te pojawia się w drzwiach... — I pan, i pani domu byli zadowoleni. — <i>Cave canem!</i> — Łzy roniono z mego powodu... — Służyły bez żołdu... — Szacowny pies Leiti. — Psy myśliwskie nadają swoje piętno epoce. — Noszenie psów. — Polowanie na wydry i trufle. — Karzelki prowadzące myśliwych. — Od psiarczyka do pazia myśliwskiego. — Polowania konne z psami. — Jaskrawa reminiscencja średniowiecza. — Pieski kanapowe. — <i>Prenez garde à mon chien!</i> — Ulubieniec w czapeczce i skarpetkach. — Coś niecoś z dziejów pekińczyka.	
TWÓR PRZYRODY	63
Świat szczenięcia. — Fałszywe pojęcie o psie policyjnym. — Kołowrót śladów i fotel wiszący. — Słuch, sen, smak. — Czy psy potrafią rozróżniać barwy. — Pies z dwoma nogami! — Zagadkowy zmysł orientacyjny. — Po drodze z Lipska do Plauen. — Nieznany czynnik. — Psy z Messyny.	
ZDOLNOŚCI PSYCHICZNE	75
Garść historyjek „nie z tej ziemi”. — Znieważony myśliwy. — Historyjka o pewnym jamniku. — Kiedy psy kurują się same. — Psy „myślące”. — Kompromitacja z Lumpi. — Rzecz wprost niepojęta. — Próba ze sznurkiem. — Ssaki takie jak i my. — One rozumieją niektóre nasze słowa... — Jak należy rozumieć „wierność” psa. — Sens pracy wychowawczej. — Szukaj czerwonego, szukaj niebieskiego... — Psy jako samobójcy. — Laska tu i laska tam... — W tłoku ulicznym. — Co to jest odwaga. — Wyrzuty sumienia. — Wolf i Ralf w nieco złych stosunkach. — Czteronogi „idiota”. — Czy psy umieją sobie przypominać przeszłość.	
POD GORĄCYM SŁOŃCEM	104
Wzdłuż Białego Nilu... — Najdelikatniejszym przysmakiem — ozorek... — Dziś w Afryce. — A kiedy odkryto Polinezję... — Biedne stworzenie. — Mięso psa lepsze niż mięso kury. — Pies Inków. — Sędziowie zmarłych. — Psy nagie i garbate.	

PSY PARIASY	121
Odwiedziny w „oficynie”. — Na egipskich rumowiskach. — Policja sanitarna Konstantynopola. — Dobrze administrowana dzielnica mieszkaniowa. — Śmierć głodowa na wyspie Oksia. — Zakrwawione i zaniedbane. — Dzikie czy też zdziczałe. — Nie gardzi się mięsem ludzkim. — Prawdziwy opis trzech dzikich psów. — Pies przeciwko kozie. — Postrach owiec. — Dingo jako pies domowy. — Likaony.	
„ŚWIĘTA” HODOWLA	138
Wąska, stroma ścieżka. — Miejsce kaźni. — Niezwykłe wielkie psy. — Od wilka tybetańskiego do bernardyna. — Z koszyczkiem u szyi i derką na grzbiecie. — Nowa sytuacja. — W szkole dla psich przewodników ociemniałych.	
BOHATER DALEKIEJ PÓŁNOCY	152
Składnik życia. — Kiedy odkryto Grenlandię. — Na Arktyce mogą żyć tylko Eskimosi. — Dwanaście psów ciągnie dziesięć cetnarów ciężaru. — Trudności powożenia. — Pod gołym niebem przy 45° poniżej zera. — Jeśli istnieje reinkarnacja — za nic w świecie nie chcę być psem eskimoskim. — Niezrównana żartość. — Provokatorzy i awanturnicy. — Prawo silniejszego. — A kiedy się wilk polarny pojawi. — Pradziadowie białych ludzi. — Pardwy, pardwy, pardwy! — Nawet samoloty nie czynią psa zbędnym. — Telegram do Nikolajewska. — W helikopterach na Antarktydę. — Nigdy podziękowania, co najwyżej niekiedy przyjazne słowo. — Psy spadochroniarze nad Biegunem Północnym. — O wielkim hodowcy psów. — O puchar Burnsa.	
PRZED WOZEM... NA PASTWISKU...	187
Pani Pinczer-Justa broni psa pociągowego. — Zwierzę mające łapy nie nadaje się do czynności pociągowych. — Małe, czarne diabły... — Namiętny przyjaciel wody. — Napędzanie i pilnowanie.	
ŚLAWNE PSY	199
Prohaska z „dystynkcjami kaprała”. — Pies Aubry’ego. — Poeta zniknąć musi, skoro pies nadchodzi. — Komedie z psami. — Prawda o Barrym. — Rintintin i Beachcomber. — Wierność aż poza grób. — Jack jak zwykle o kilka kroków przed swym panem.	
ZNAMNIENICI PRZYJACIELE PSÓW	216
W tym Leibniz pobłądził. — Miłośnicy psów. — Pies w sztukach plastycznych.	
PIES JAKO PRZEDMIOT GOSPODARKI I OBIEKT BADAŃ NAUKOWYCH...	225
70 milionów psów na świecie. — Poprzednicy Szwejka. — Od stu lat wystawy psów. — W służbie nauki.	
POSŁOWIE	232